

Matematická analýza FRP

(prezentácia k prednáške MANb/19)

prof. RNDr. Ondrej Hutník, PhD.¹

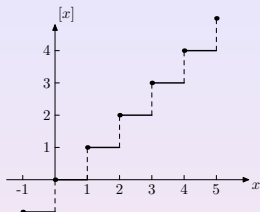
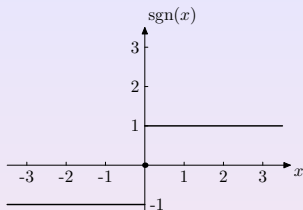
¹ondrej.hutnik@upjs.sk

umv.science.upjs.sk/analyza/texty/predmety/MANb.html

Prednáška 15

4. apríla 2024

Jednostranné limity funkcie

Pozorovanie: pre definíciu limity funkcie v nevlastnom bode $x_0 = +\infty$ alebo $x_0 = -\infty$ nemáme pochybnosť o tom, „z ktorej strany“ sa k tomuto hromadnému bodu blížíme. Pri $x_0 \in \mathbb{R}$ sa to ale môže udiat z dvoch strán!

Označenie: pravým okolím bodu $x_0 \in \mathbb{R}$ rozumieme množinu $\mathcal{O}^+(x_0) := \mathcal{O}^*(x_0) \cap (x_0, +\infty)$

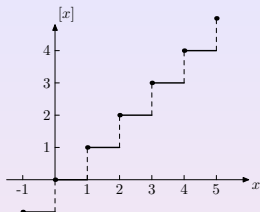
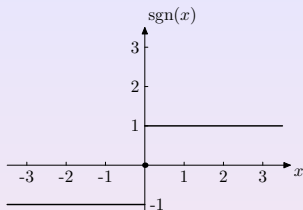
ľavým okolím bodu $x_0 \in \mathbb{R}$ rozumieme množinu $\mathcal{O}^-(x_0) := \mathcal{O}^*(x_0) \cap (-\infty, x_0)$

Definícia – jednostranná limita funkcie sprava

Nech $x_0 \in \mathbb{R}$ je hromadný bod množiny $D_f \cap (x_0, +\infty)$. Hovoríme, že číslo $a \in \mathbb{R}^*$ je limitou sprava funkcie f v bode x_0 , zapisujeme $\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = a$, akk

$$(\forall \varepsilon (0 < \varepsilon)) (\exists \delta (0 < \delta)) (\forall x \in D_f \cap \mathcal{O}^+(x_0)) f(x) \in \mathcal{O}(\varepsilon, a)$$

Jednostranné limity funkcie

Pozorovanie: pre definíciu limity funkcie v nevlastnom bode $x_0 = +\infty$ alebo $x_0 = -\infty$ nemáme pochybnosť o tom, „z ktorej strany“ sa k tomuto hromadnému bodu blížíme. Pri $x_0 \in \mathbb{R}$ sa to ale môže udiat z dvoch strán!

Označenie: pravým okolím bodu $x_0 \in \mathbb{R}$ rozumieme množinu $\mathcal{O}^+(x_0) := \mathcal{O}^*(x_0) \cap (x_0, +\infty)$

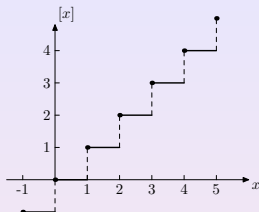
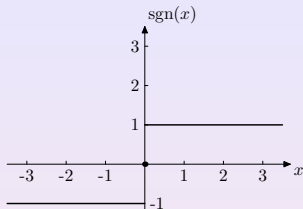
ľavým okolím bodu $x_0 \in \mathbb{R}$ rozumieme množinu $\mathcal{O}^-(x_0) := \mathcal{O}^*(x_0) \cap (-\infty, x_0)$

Definícia – jednostranná limita funkcie sprava

Nech $x_0 \in \mathbb{R}$ je hromadný bod množiny $D_f \cap (x_0, +\infty)$. Hovoríme, že číslo $a \in \mathbb{R}^*$ je limitou sprava funkcie f v bode x_0 , zapisujeme $\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = a$, akk

$$(\forall \theta(a))(\exists \theta(x_0))(\forall x \in D_f \cap \mathcal{O}^+(x_0)) f(x) \in \theta(a).$$

Jednostranné limity funkcie

Pozorovanie: pre definíciu limity funkcie v nevlastnom bode $x_0 = +\infty$ alebo $x_0 = -\infty$ nemáme pochybnosť o tom, „z ktorej strany“ sa k tomuto hromadnému bode blížíme. Pri $x_0 \in \mathbb{R}$ sa to ale môže udiat z dvoch strán!

Označenie: pravým okolím bodu $x_0 \in \mathbb{R}$ rozumieme množinu $\mathcal{O}^+(x_0) := \mathcal{O}^*(x_0) \cap (x_0, +\infty)$

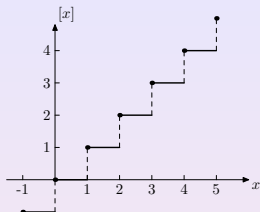
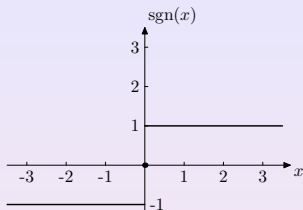
ľavým okolím bodu $x_0 \in \mathbb{R}$ rozumieme množinu $\mathcal{O}^-(x_0) := \mathcal{O}^*(x_0) \cap (-\infty, x_0)$

Definícia – jednostranná limita funkcie sprava

Nech $x_0 \in \mathbb{R}$ je hromadný bod množiny $D_f \cap (x_0, +\infty)$. Hovoríme, že číslo $a \in \mathbb{R}^*$ je limitou sprava funkcie f v bode x_0 , zapisujeme $\lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = a$, akk

$$(\forall \mathcal{O}(a))(\exists \mathcal{O}(x_0))(\forall x \in D_f \cap \mathcal{O}^+(x_0)) f(x) \in \mathcal{O}(a).$$

Jednostranné limity funkcie

Pozorovanie: pre definíciu limity funkcie v nevlastnom bode $x_0 = +\infty$ alebo $x_0 = -\infty$ nemáme pochybnosť o tom, „z ktorej strany“ sa k tomuto hromadnému bode blížíme. Pri $x_0 \in \mathbb{R}$ sa to ale môže udiat **z dvoch strán!**

Označenie: pravým okolím bodu $x_0 \in \mathbb{R}$ rozumieme množinu $\mathcal{O}^+(x_0) := \mathcal{O}^*(x_0) \cap (x_0, +\infty)$

ľavým okolím bodu $x_0 \in \mathbb{R}$ rozumieme množinu $\mathcal{O}^-(x_0) := \mathcal{O}^*(x_0) \cap (-\infty, x_0)$

Definícia – jednostranná limita funkcie zľava

Nech $x_0 \in \mathbb{R}$ je hromadný bod množiny $D_f \cap (-\infty, x_0)$. Hovoríme, že **číslo $b \in \mathbb{R}^*$ je limitou zľava funkcie f v bode x_0** , zapisujeme $\lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = b$, akk

$$(\forall \mathcal{O}(b))(\exists \mathcal{O}^-(x_0))(\forall x \in D_f \cap \mathcal{O}^-(x_0)) f(x) \in \mathcal{O}(b).$$

Jednostranné limity funkcie

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = a \Leftrightarrow (\forall \varepsilon(a))(\exists \delta(x_0))(\forall x \in D_f \cap \mathcal{O}^*(x_0)) f(x) \in \mathcal{O}(a)$$

Dôležité pozorovanie: ak f je definovaná **iba** na nejakom pravom [ľavom] okolí hromadného bodu x_0 , tak limita funkcie f v bode x_0 je **ekvivalentná** limite f sprava [zľava] v x_0 !

Ako ale vo všeobecnosti spolu tieto tri limity súvisia?

Veta V.4

Nech $x_0 \in \mathbb{R}$ je hromadný bod množín $D_f \cap (x_0, +\infty)$ a $D_f \cap (-\infty, x_0)$. Potom

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = a \in \mathbb{R}^* \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = a.$$

Príklad: Vypočítajte (ak existuje) limitu $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + x - 2}{|(x-1)(x+3)|}$.

Tvrdenie V.5

$$(i) \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = a \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 0^+} f\left(\frac{1}{x}\right) = a$$

$$(ii) \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = b \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 0^-} f\left(\frac{1}{x}\right) = b$$

Jednostranné limity funkcie

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = a \Leftrightarrow (\forall \varepsilon(a))(\exists \delta(x_0))(\forall x \in D_f \cap \delta^*(x_0)) f(x) \in \varepsilon(a)$$

Dôležité pozorovanie: ak f je definovaná **iba** na nejakom pravom [ľavom] okolí hromadného bodu x_0 , tak limita funkcie f v bode x_0 je **ekvivalentná** limite f sprava [zľava] v x_0 !

Ako ale vo všeobecnosti spolu tieto tri limity súvisia?

Veta V.4

Nech $x_0 \in \mathbb{R}$ je hromadný bod množín $D_f \cap (x_0, +\infty)$ a $D_f \cap (-\infty, x_0)$. Potom

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = a \in \mathbb{R}^* \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = a.$$

Príklad: Vypočítajte (ak existuje) limitu $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + x - 2}{|(x-1)(x+3)|}$.

Tvrdenie V.5

$$(i) \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = a \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 0^+} f\left(\frac{1}{x}\right) = a$$

$$(ii) \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = b \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 0^-} f\left(\frac{1}{x}\right) = b$$

Jednostranné limity funkcie

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = a \Leftrightarrow (\forall \varepsilon(a))(\exists \delta(x_0))(\forall x \in D_f \cap \mathcal{O}^*(x_0)) f(x) \in \mathcal{O}(a)$$

Dôležité pozorovanie: ak f je definovaná **iba** na nejakom pravom [ľavom] okolí hromadného bodu x_0 , tak limita funkcie f v bode x_0 je **ekvivalentná** limite f sprava [zľava] v x_0 !

Ako ale vo všeobecnosti spolu tieto tri limity súvisia?

Veta V.4

Nech $x_0 \in \mathbb{R}$ je hromadný bod množín $D_f \cap (x_0, +\infty)$ a $D_f \cap (-\infty, x_0)$. Potom

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = a \in \mathbb{R}^* \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = a.$$

Príklad: Vypočítajte (ak existuje) limitu $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + x - 2}{|(x-1)(x+3)|}$.

Tvrdenie V.5

$$(i) \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = a \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 0^+} f\left(\frac{1}{x}\right) = a$$

$$(ii) \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = b \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 0^-} f\left(\frac{1}{x}\right) = b$$

Jednostranné limity funkcie

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = a \Leftrightarrow (\forall \varepsilon(a))(\exists \delta(x_0))(\forall x \in D_f \cap \mathcal{O}^*(x_0)) f(x) \in \mathcal{O}(a)$$

Dôležité pozorovanie: ak f je definovaná **iba** na nejakom pravom [ľavom] okolí hromadného bodu x_0 , tak limita funkcie f v bode x_0 je **ekvivalentná** limite f sprava [zľava] v x_0 !

Ako ale vo všeobecnosti spolu tieto tri limity súvisia?

Veta V.4

Nech $x_0 \in \mathbb{R}$ je hromadný bod množín $D_f \cap (x_0, +\infty)$ a $D_f \cap (-\infty, x_0)$. Potom

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = a \in \mathbb{R}^* \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = a.$$

Príklad: Vypočítajte (ak existuje) limitu $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + x - 2}{|(x-1)(x+3)|}$.

Tvrdenie V.5

$$(i) \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = a \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 0^+} f\left(\frac{1}{x}\right) = a$$

$$(ii) \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = b \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 0^-} f\left(\frac{1}{x}\right) = b$$

Jednostranné limity funkcie

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = a \Leftrightarrow (\forall \varepsilon(a))(\exists \delta(x_0))(\forall x \in D_f \cap \delta^*(x_0)) f(x) \in \varepsilon(a)$$

Dôležité pozorovanie: ak f je definovaná **iba** na nejakom pravom [ľavom] okolí hromadného bodu x_0 , tak limita funkcie f v bode x_0 je **ekvivalentná** limite f sprava [zľava] v x_0 !

Ako ale vo všeobecnosti spolu tieto tri limity súvisia?

Veta V.4

Nech $x_0 \in \mathbb{R}$ je hromadný bod množín $D_f \cap (x_0, +\infty)$ a $D_f \cap (-\infty, x_0)$. Potom

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = a \in \mathbb{R}^* \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow x_0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} f(x) = a.$$

Príklad: Vypočítajte (ak existuje) limitu $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + x - 2}{|(x-1)(x+3)|}$.

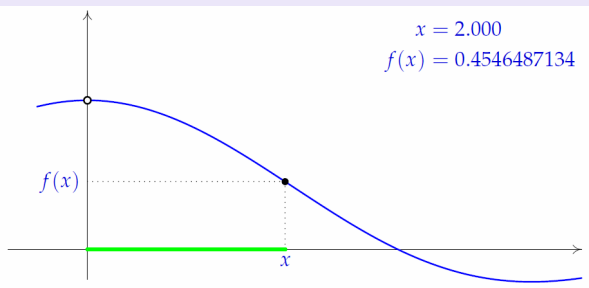
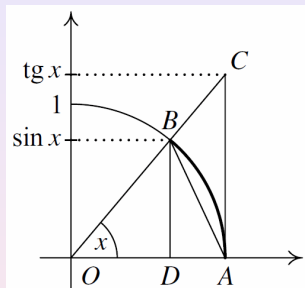
Tvrdenie V.5

$$(i) \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = a \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 0^+} f\left(\frac{1}{x}\right) = a$$

$$(ii) \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = b \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 0^-} f\left(\frac{1}{x}\right) = b$$

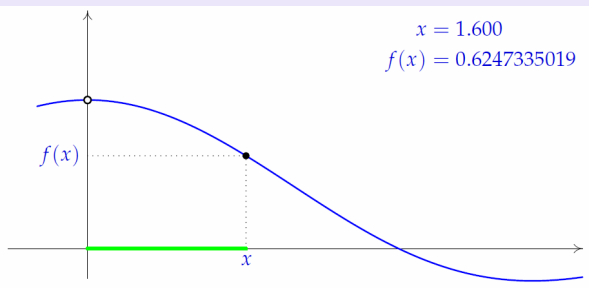
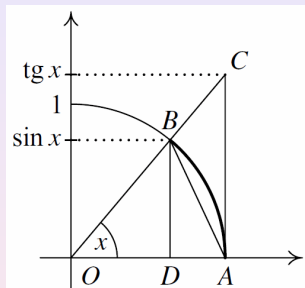
Jedna z dôležitých limit

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$$

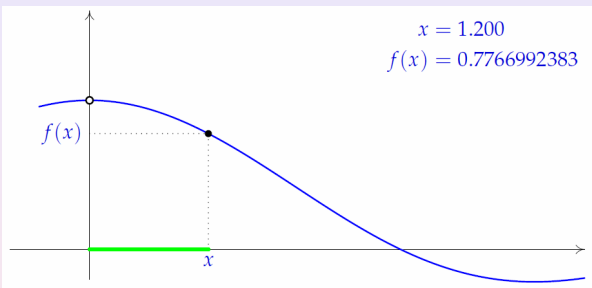
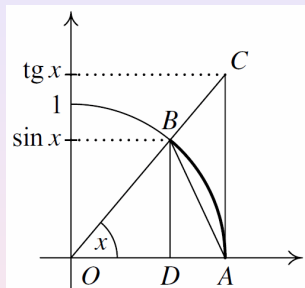
Jedna z dôležitých limit

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$$

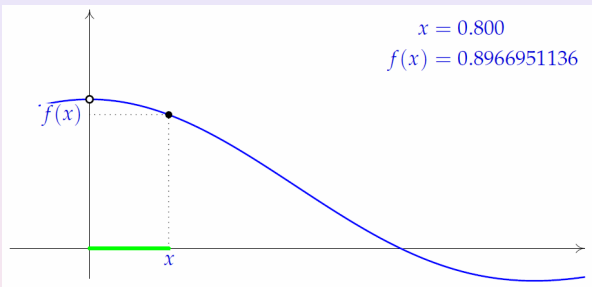
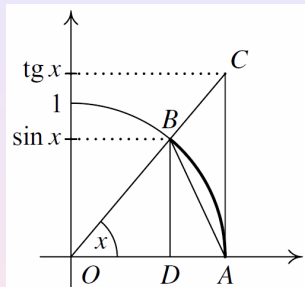
Jedna z dôležitých limit

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$$

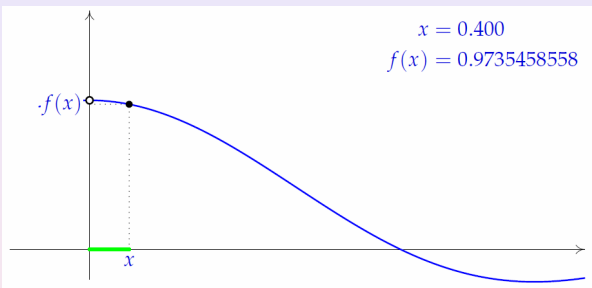
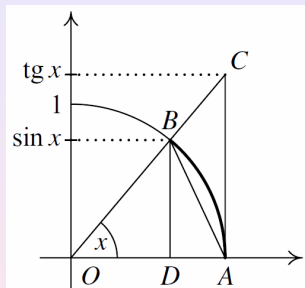
Jedna z dôležitých limit

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$$

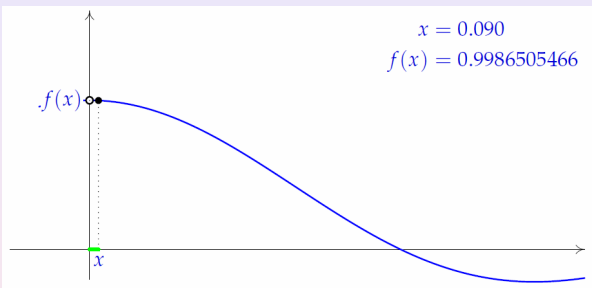
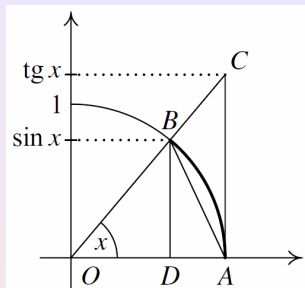
Jedna z dôležitých limit

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$$

Jedna z dôležitých limit

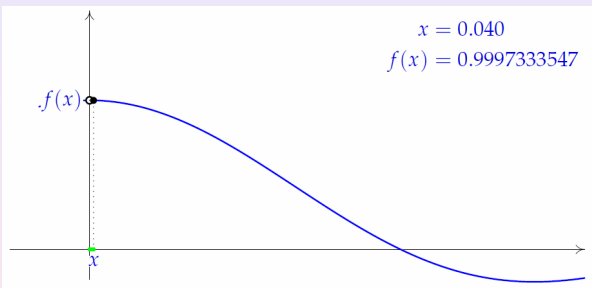
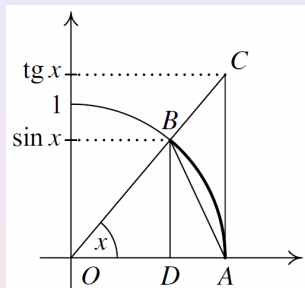
$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$$

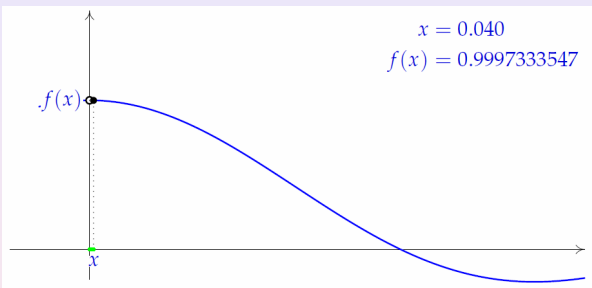
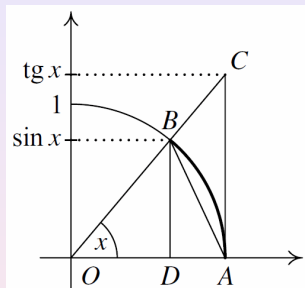
Jedna z dôležitých limit

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$$

Jedna z dôležitých limit

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$$

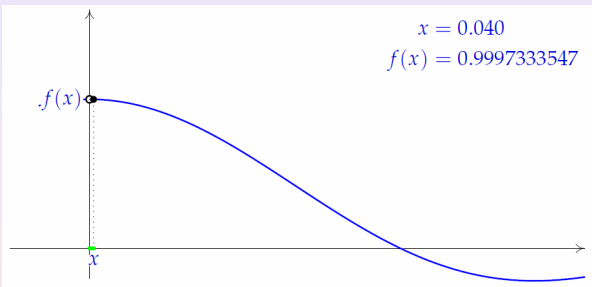
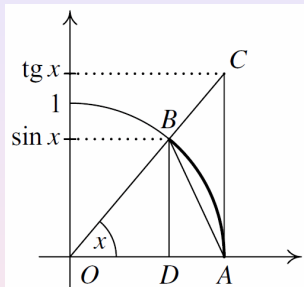

- obsah trojuholníka OAC je $\frac{\operatorname{tg} x}{2}$;
- plocha kruhového výseku OAB je $\frac{x}{2\pi} \cdot \pi \cdot 1^2 = \frac{x}{2}$;
- obsah trojuholníka OAB je $\frac{\sin x}{2}$;

$$\left(\forall x \in \left(0, \frac{\pi}{2} \right) \right) \frac{\sin x}{2} < \frac{x}{2} < \frac{\operatorname{tg} x}{2} \Leftrightarrow \sin x < x < \operatorname{tg} x$$

Jedna z dôležitých limit

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$$

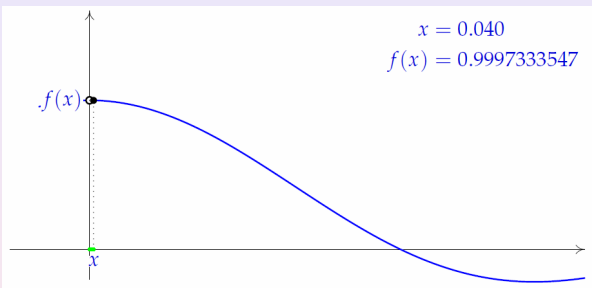
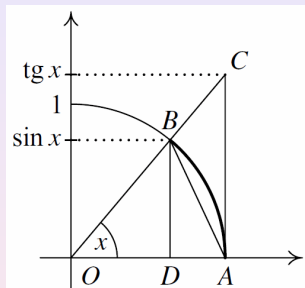

- obsah trojuholníka OAC je $\frac{\tan x}{2}$;
- plocha kruhového výseku OAB je $\frac{x}{2\pi} \cdot \pi \cdot 1^2 = \frac{x}{2}$;
- obsah trojuholníka OAB je $\frac{\sin x}{2}$;

$$\left(\forall x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right) \right) \frac{\sin x}{2} < \frac{x}{2} < \frac{\tan x}{2} \Leftrightarrow \sin x < x < \tan x$$

Jedna z dôležitých limit

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$$

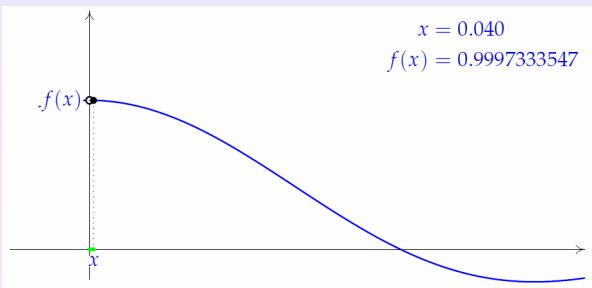
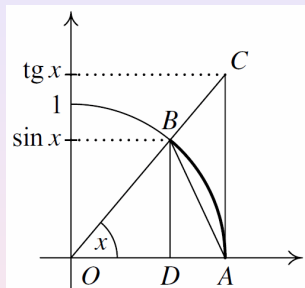

- obsah trojuholníka OAC je $\frac{\operatorname{tg} x}{2}$;
- plocha kruhového výseku OAB je $\frac{x}{2\pi} \cdot \pi \cdot 1^2 = \frac{x}{2}$;
- obsah trojuholníka OAB je $\frac{\sin x}{2}$;

$$\left(\forall x \in \left(0, \frac{\pi}{2} \right) \right) \frac{\sin x}{2} < \frac{x}{2} < \frac{\operatorname{tg} x}{2} \Leftrightarrow \sin x < x < \operatorname{tg} x$$

Jedna z důležitých limit

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$$

- obsah trojuholníka OAC je $\frac{\operatorname{tg} x}{2}$;
- plocha kruhového výseku OAB je $\frac{x}{2\pi} \cdot \pi \cdot 1^2 = \frac{x}{2}$;
- obsah trojuholníka OAB je $\frac{\sin x}{2}$;

$$\left(\forall x \in \left(0, \frac{\pi}{2} \right) \right) \frac{\sin x}{2} < \frac{x}{2} < \frac{\operatorname{tg} x}{2} \Leftrightarrow \sin x < x < \operatorname{tg} x$$

(I) Vlastná limita funkcie

Existuje niečo ako C-B kritérium pre limitu funkcie?

Veta (Dirichletova, 1872)

Nech $x_0 \in \mathbb{R}^*$ je hromadný bod D_f . Potom

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \in \mathbb{R} \Leftrightarrow (\forall \varepsilon > 0)(\exists \theta(x_0))(\forall x', x'' \in \theta^*(x_0) \cap D_f) |f(x') - f(x'')| < \varepsilon.$$

PETER GUSTAV LEJEUNE DIRICHLET (1805–1859)

Náčrt dôkazu: $\Rightarrow$ ako pri Cauchyho-Bolzanovom kritériu konvergencie postupnosti (trojuholníková nerovnosť)...

$\Leftarrow$ použijeme **Heineho vetu**: pre ľubovoľnú postupnosť $(z_n)_1^\infty \subset D_f \setminus \{x_0\}$ konvergujúcu k x_0 je podľa predpokladu postupnosť $(f(z_n))_1^\infty$ fundamentálna, a teda konvergentná.

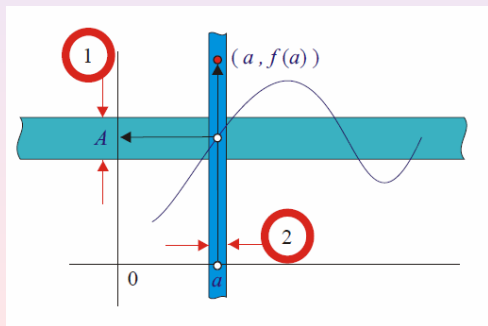
(I) Vlastná limita funkcie

Každá konvergentná postupnosť je ohraničená. Aká je verzia pre funkcie?

Veta (o lokálnej ohraničenosti funkcie majúcej vlastnú limitu)

Nech $x_0 \in \mathbb{R}^*$ je hromadný bod D_f . Ak f má **vlastnú limitu** v bode x_0 , potom existuje prstencové okolie bodu x_0 , na ktorom je f ohraničená, t.j.

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \in \mathbb{R} \Rightarrow (\exists K > 0)(\exists \delta(x_0))(\forall x \in \delta^*(x_0) \cap D_f) |f(x)| \leq K.$$

(I) Vlastná limita funkcie**Veta (základné aritmetické operácie s vlastnou limitou funkcie)**

Nech sú dané funkcie f a g a $x_0 \in \mathbb{R}^*$ je hromadný bod $D_f \cap D_g$. Ak $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = a \in \mathbb{R}$ a $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = b \in \mathbb{R}$, tak

- (i) existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} |f(x)|$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} |f(x)| = |a|$;
- (ii) existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} (f \pm g)(x)$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} (f \pm g)(x) = a \pm b$;
- (iii) existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} (f \cdot g)(x)$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} (f \cdot g)(x) = a \cdot b$;
- (iv) ak $b \neq 0$, tak existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f}{g}(x)$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f}{g}(x) = \frac{a}{b}$.

Dôsledok

Nech $x_0 \in \mathbb{R}^*$ je hromadný bod D_f . Ak $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = a \in \mathbb{R}$, tak

- (i) $(\forall \alpha \in \mathbb{R})$ existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} (\alpha \cdot f)(x)$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} (\alpha \cdot f)(x) = \alpha \cdot a$;
- (ii) $(\forall n \in \mathbb{N})$ existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} f^n(x)$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} f^n(x) = a^n$.

(I) Vlastná limita funkcie

Veta (základné aritmetické operácie s vlastnou limitou funkcie)

Nech sú dané funkcie f a g a $x_0 \in \mathbb{R}^*$ je hromadný bod $D_f \cap D_g$. Ak $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = a \in \mathbb{R}$ a $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = b \in \mathbb{R}$, tak

- (i) existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} |f(x)|$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} |f(x)| = |a|$;
- (ii) existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} (f \pm g)(x)$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} (f \pm g)(x) = a \pm b$;
- (iii) existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} (f \cdot g)(x)$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} (f \cdot g)(x) = a \cdot b$;
- (iv) ak $b \neq 0$, tak existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f}{g}(x)$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f}{g}(x) = \frac{a}{b}$.

Dôsledok

Nech $x_0 \in \mathbb{R}^*$ je hromadný bod D_f . Ak $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = a \in \mathbb{R}$, tak

- (i) $(\forall \alpha \in \mathbb{R})$ existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} (\alpha \cdot f)(x)$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} (\alpha \cdot f)(x) = \alpha \cdot a$;
- (ii) $(\forall n \in \mathbb{N})$ existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} f^n(x)$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} f^n(x) = a^n$.

(I) Vlastná limita funkcie

Veta (základné aritmetické operácie s vlastnou limitou funkcie)

Nech sú dané funkcie f a g a $x_0 \in \mathbb{R}^*$ je hromadný bod $D_f \cap D_g$. Ak $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = a \in \mathbb{R}$ a $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = b \in \mathbb{R}$, tak

- (i) existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} |f(x)|$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} |f(x)| = |a|$;
- (ii) existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} (f \pm g)(x)$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} (f \pm g)(x) = a \pm b$;
- (iii) existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} (f \cdot g)(x)$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} (f \cdot g)(x) = a \cdot b$;
- (iv) ak $b \neq 0$, tak existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f}{g}(x)$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f}{g}(x) = \frac{a}{b}$.

Príklady:

- Vypočítajte (ak existuje) limitu $\lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\sqrt{1 + x + x^2} - \sqrt{1 - x + x^2} \right)$.
- Vypočítajte (ak existuje) limitu $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{2} - \sqrt{1 + \cos x}}{x(\sqrt{1 + x} - 1)}$.

(I) Vlastná limita funkcie

Veta (základné aritmetické operácie s vlastnou limitou funkcie)

Nech sú dané funkcie f a g a $x_0 \in \mathbb{R}^*$ je hromadný bod $D_f \cap D_g$. Ak $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = a \in \mathbb{R}$ a $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = b \in \mathbb{R}$, tak

- (i) existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} |f(x)|$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} |f(x)| = |a|$;
- (ii) existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} (f \pm g)(x)$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} (f \pm g)(x) = a \pm b$;
- (iii) existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} (f \cdot g)(x)$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} (f \cdot g)(x) = a \cdot b$;
- (iv) ak $b \neq 0$, tak existuje $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f}{g}(x)$ a platí $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f}{g}(x) = \frac{a}{b}$.

Príklady:

- Vypočítajte (ak existuje) limitu $\lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\sqrt{1 + x + x^2} - \sqrt{1 - x + x^2} \right)$.
- Vypočítajte (ak existuje) limitu $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{2} - \sqrt{1 + \cos x}}{x(\sqrt{1 + x} - 1)}$.